

KURUMSAL SPONSOR
CORPORATE SPONSOR

KELİMELER PEK GEREKSİZ

WORDS ARE VERY UNNECESSARY

Küratör | Curator: SELEN ANSEN

13.09.2019-08.03.2020

GALERİ | GALLERY 0

ARTER.ORG.TR

Irmak Caddesi No: 13 Dolapdere
Beyoğlu 34435 İstanbul

KURUCU | FOUNDER
 Vebhi Koç Vakfı

#arteristanbul

KELİMELER PEK GEREKSİZ

Jest, kalıntı ve iz temaları etrafında kurgulanan sergi, Türkiye’den ve çeşitli ülkelerden sanatçıların Arter Koleksiyonu’nda yer alan eserlerini bir araya getiriyor.

Kelimeler Pek Gereksiz sergisinin çıkış noktasını, sanatçılar Allan Kaprow ve Robert Smithson arasında 1967’de geçen, “müzenin ne olduğu” konulu bir konuşma oluşturuyor. Bu bağlamda sergi, alışıldık nesne odaklı perspektifin ötesine geçerek, bir sanat kurumunun barındırdığı ve muhafaza ettiği maddi olan veya olmayan şeyler üzerine düşünmeyi öneriyor. Sergilenen eserler aynı zamanda, sanat nesnesine ürünü, koruyucusu, katalizörü, izi ve/veya kalıntısı olduğu hareketler ve eylemler üzerinden yaklaşarak farklı bir bakış açısı edinmemize aracılık ediyor. Beden, dil, zaman ve mekânla güçlü ve dinamik ilişkiler kuran bu eserler, geçmiş jestlere tanıklık ediyor ya da yeni, gelecek jestlere kapı aralıyor. Çeşitli üretim biçimleri yoluyla geçip giden zamanın izlerini, ortadan kaybolan veya tüketilmiş şeylerin kalıntılarını ve duysal deneyimleri görünür kılıyorlar.

Kelimeler Pek Gereksiz, yaşamın sıradan ve gündelik yönlerine eğiliyor. Bir müze deposunda muhafaza edilemeyen veya bir sergi alanına yerleştirelemeyen gelip geçici duygu, ilişki ve süreçleri ele alıyor. Böylece göz ardı edilen şeylere ve tanıdık durumlara yeni bir gözle bakarak, onların yaratıcı potansiyellerini açığa çıkarmayı öneriyor.

Sergilenen eserler, büyük hedeflere yönelik görkemli, gösterişli veya kahramanca jestlerden bilinçli bir biçimde uzaklaşıyor. Bunun yerine, el kullanılarak veya kullanılmaksızın gerçekleştirilen çok sayıda gündelik eylemi –önemsiz, beyhude, hayafî ya da temel bazı eylemler de dahil olmak üzere– canlandırıyor veya belgeliyor. Sanatsal olanın dışında bir işlevi veya hedefi olmayan, kendileri için icra edilen bu sıradan jestler, güncel sanat üretimi

bağlamında niyet, olanaklılık ve müelliflik gibi mefhumları sorguluyor.

Alışıldık formların betimlenmesi, temel eylemlerin icrası, buluntu ve hazır nesnelerin ya da sıradan malzemelerin kullanımı yoluyla gündelik olanı sahiplenen sergide, jest ve deneyim nesnenin kendisi göz ardı edilmeksizin kutlanıyor. Sanat eserinin nesne olma halini sorgulayan sanatçıların bu pratikleri, bazı durumlarda daha da ileriye giderek, sanat eserleriyle sıradan nesnelere ve isimlendirilmemiş “şey”ler arasındaki ayrımı muğlâklaştırıyor. Serbest çağrışımlar aracılığıyla ilerleyen sergi, oluşturulmuş hiyerarşileri irdeleyip bir tür tanımsız nesne ve eylemler zinciri yaratarak bu düşünümü devam ettirmeye çabılıyor.

Sergi, başlığını Depeche Mode’un 1990’lardaki hit parçası *Enjoy the Silence*’ın (Sessizliğin Tadını Çıkar) sözlerinden alıyor. Bu bağlamda *Kelimeler Pek Gereksiz*, dilin yetersizliğini ilan eden tek yönlü bir beyandan ziyade her bir eserle farklı bir anlama kavuşan ve farklı yorumları davet eden, açık uçlu bir duruşu sahipleniyor. Sanat ve yaşam arasında köprü kuran *Kelimeler Pek Gereksiz*, jestin ve dilin, verimlilik bağlamında ele alınan birer iletişim aracının ötesinde, eyleme geçirildiklerinde dönüştükleri üretim sahasına ilişkin deneyimler sunuyor. Sergi izleyiciyi gündelik eylemler ile yaratıcı süreçlerin, şiirsel olan ile dünyevi olanın, tanıdık ile tekinsizin, tekrar edenle biricik olanın yollarının kesiştiği bir alana adım atmaya davet ediyor.

Bu rehberde yalnızca bir performans veya hareket sonucunda oluşan eserlerin ortaya çıkış süreçleriyle ilgili bilgi yer almaktadır. Daha fazla bilgi için sesli rehber kullanılabilir veya Arter web sitesinin “Koleksiyon” bölümüne başvurabilirsiniz.

Revolving around the themes of gesture, remains and trace, this exhibition brings together works from the Arter Collection, featuring artists from Turkey and other countries worldwide.

Words Are Very Unnecessary takes its cue from a conversation about “what a museum is”, which took place between artists Allan Kaprow and Robert Smithson in 1967. In this context, the exhibition inquires, beyond an object-centred perspective, into the tangible and intangible things that an art institution hosts and preserves. It also undertakes a shift of focus by approaching the object of art through the movements and actions of which it is the product, the keeper, the catalyst, the trace and/or the remainder. Bearing witness to past gestures or calling for future ones, the works on display have a strong relationship with body, language, time and space. They make manifest, by way of a variety of media, the traces of time’s passing, the remains of what is gone and done, and sensory experiences.

Words Are Very Unnecessary is concerned with the ordinary and everyday sides of life. It is also concerned with the ephemeral emotions, relations and processes that cannot fit in a museum storage or be installed in an exhibition hall. As such, it proposes to look anew at things overlooked and familiar situations, in order to reveal their creative potentials.

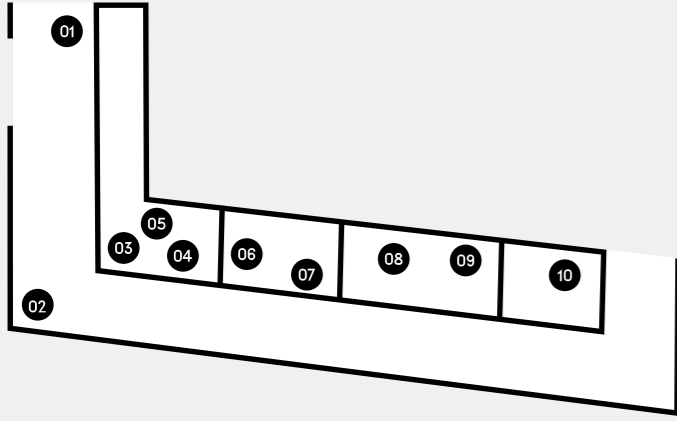
The works on display deliberately depart from grand, spectacular or heroic gestures that are performed as means for great ends. They rather revive or document a plethora of mundane actions, accomplished with or without the hand – including minor, futile, vital or elementary ones. Deprived of a function or an aim other than the artistic, performed for their own sake, these ordinary gestures question notions of intention, potentiality and authorship in contemporary artistic production.

WORDS ARE VERY UNNECESSARY

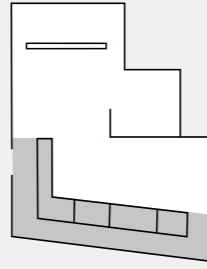
Committed to the everyday through the depiction of familiar forms, the enactment of basic actions, and the use of found and ready-made objects or of common materials, the artists participating in the exhibition celebrate gesture and experience without ignoring the object. Their practice, however, challenges the objecthood of the artwork, sometimes to the point of blurring the distinction between an artwork, a common object, and a “thing”. Proceeding with loose associations, the exhibition intends to pursue this reflection by inquiring established hierarchies and by creating a chain of things and actions.

The title of the exhibition comes straight from the lyrics of Depeche Mode’s hit song of the ‘90s, *Enjoy the Silence*. In this context, *Words Are Very Unnecessary* is not a one-way statement which would declare the failure of language. It rather stands as an open-ended stance that takes on a different meaning with each work and welcomes layers of interpretation. Bridging art and life, *Words Are Very Unnecessary* proposes to experience the ways in which gesture and language become a field of production when considered beyond the prism of efficiency, and performed as more than a means of communication. It invites the audience to set foot into a territory where daily actions and creative practices, the poetic and the mundane, the familiar and the eerie, the repetitive and the unique cross paths.

This printed guide only provides information on the processes behind works that are the outcomes or remains of a performance or movement. For more information you may get an audio guide or refer to the “Collection” section of Arter’s web site.

- 01** **George Brecht**
Sandalye Olayları | Chair Events
1969
4 adet beyaz sandalye, ekmek, bir çift ayakkabı, saksıda çiçek, boya kutusu ve fırça | 4 white chairs, bread, a pair of shoes, a potted flower, a can with paint and brush
- 02** **Henning Christiansen**
Özgürlük Köşeyi
Dönünce | Freedom Is Around The Corner
2008
Neon
75 x 200 x 15,5 cm
Ed. 12
- 03** **Joseph Beuys**
Haydi Şu Boka Bir Son Verelim | Yeah, Let's Stop This Shit Now*
1979
Seramik klozet, ahşap, kahverengi boya | Ceramic toilet bowl, wood, brown paint
47,5 x 38 x 50 cm
- 04** **Július Koller**
Kültürel Durum 2 (U.F.O.) | Cultural Situation 2 (U.F.O.)
1991-2007
Tenis ağı ve tenis topları | Tennis net and tennis balls
Yaklaşık | Approx. 30 cm
Ed. 2/3
- 05** **Alicja Kwade**
Ağır Elementler | Heavy Elements
2014
Çalar saat, kurşun, ahşap raf | Alarm clock, plumb, wooden shelf
Ahşap raf | Wooden shelf: 2 x 80 x 20 cm
2 çalar saat | 2 clocks: 10 cm (çap | diameter)
Ed. 7/8 + 2 AP
- 06** **Roman Signer**
Tekerlek | Wheel
2013
Kauçuk, tekerlek | Rubber, wheel
138 x 14 x 63 cm
65 cm (çap | diameter)

[*] Arter Koleksiyonu'na René Block tarafından bağışlanan yapıtlar | Works donated to the Arter Collection by René Block

- 07** **Sigmar Polke**
Bir Patatesin Diğer Bir Patatesin Etrafında Dönmesini Sağlayan Alet | Apparatus Whereby One Potato Can Orbit Another*
1969
Ahşap stant, 4,5 volt pille çalışan elektrikli motor, tel | Wooden stand, electric engine with a battery of 4.5 volts, string
80 x 40 x 40 cm
Ed. 29/30
- 08** **Daniel Knorr**
Miras, Bağış, Devir (Venüs'ün Kolları) | Inherit, Donation, Transfer (the Arms of Venus)
2011
Carrara mermeri | Carrara marble
Sol kol | Left arm: 16 x 100 x 19 cm
Sağ kol | Right arm: 16,5 x 75 x 13 cm
- 09** **Allan Kaprow**
Yard*
1990
Araba lastiği | Car tyre
22 x 64 cm
- 10** **Anne Wenzel**
Dekadans
Teşebbüs (çiçek açma, al flamingo) | Attempted Decadence (blossoms, red flamingo)
2014
Seramik, metal kaide | Ceramic, metal plinth
117 x 105 x 93 cm

GEORGE BRECHT

Sandalye Olayları | Chair Events, 1969

Sandalye Olayları, 1969

Fluxus akımının kurucularından George Brecht'in bu performatif eseri, sanatçının 1957'den itibaren odaklandığı "olay" kavramı etrafında şekillenir. Değişen sandalye sayısı ve kurgusuyla zaman içinde eserin farklı varyasyonları üretilmiştir. *Sandalye Olayları'nın* her biri iki farklı biçimde deneyimlenebilir: Seyircinin katılımıyla belli bir süreliğine gerçekleştirilen bir eylem veya geçmiş bir eylemi belgeleyen sabit bir heykel olarak. Dört sandalyenin bir boya kutusu, bir çift ayakkabı, bir somun ekmek ve saksıdaki bir bitki ile olası etkileşim biçimlerini irdeleyen bu versiyon, 1990 yılında düzenlenen 8. Sidney Bienali'nde küratör René Block tarafından kurgulanmış ve sanatçı tarafından onaylanmıştır.

Chair Events, 1969

This performative work by George Brecht, one of the founders of the Fluxus movement, is conceived around the concept of "event" the artist focused on from 1957 onwards. Different versions of the work were formulated over time, with varying numbers of chairs and different arrangements. Each one of the *Chair Events* may be experienced in two differing ways: either as an action realised with the engagement of the audience over a certain period of time, or as a static sculpture that documents a past action. This version elaborating on possible forms of interaction between four chairs, a paint can, a pair of shoes, a loaf of bread and a potted plant was outlined by the curator René Block as part of the 8th Biennale of Sydney in 1990, and approved by the artist.

ALLAN KAPROW

Yard, 1990

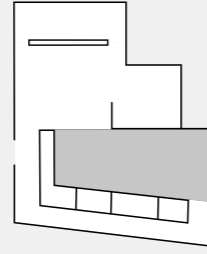
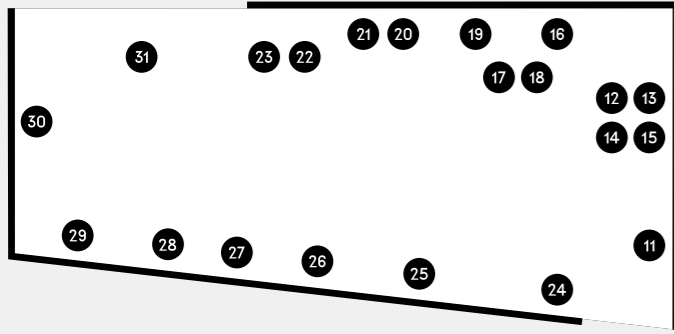
Üzerinde "Yard" yazan tekerlek, Allan Kaprow'un 1961'den itibaren farklı iç ve dış mekânlarda gerçekleştirdiği ve çevre (environment) olarak tanımladığı aynı isimli yerleştirmenin bir kalıntısı niteliğindedir. Bu performatif yerleştirme serisi, sanatçının farklı sayılarda tekerleği sınırlı bir alana yığılması veya sınırlı bir alanda düzenlemesi yoluyla gerçekleştirilmiştir. İzleyiciler, Kaprow'un verdiği talimatlar arasında dolaşmış veya onları yeniden düzenlemiştir.

Yard, 1990

The tyre with the inscription "Yard" functions as a remainder of the installation Allan Kaprow realised in various indoor and outdoor spaces from 1961 onwards and defined as "environment". The performative installation series were performed by the artist's act of piling up varying numbers of tyres or organising them within a limited space. The audience then either wandered among the tires or rearranged them following the instructions provided by Kaprow.

Yard, 1990

11 **Yfo Barrada**
Aile Ağacı | Family Tree
2011
C-print
150 x 150 cm
(çerçevesiz | framed)
Ed. 5/5 + 2 AP

12 **Nevin Aladağ**
Raise the Roof
2007
Video (renkli, sesli |
colour, sound)
9'
Ed. 1/5

13 **Nevin Aladağ**
Raise the Roof, Stiletto, I
Really Had Enough
(3:52 dk | min)
2007
Katranlı kâğıt üzerinde
ince topuklarla yapılan
danstan izler | Imprint
on tarpaper through
dancing with stiletto
heels
90 x 90 cm

14 **Nevin Aladağ**
Raise the Roof, Stiletto,
Lucky In Vichy
(5:42 dk | min)
2007
Katranlı kâğıt üzerinde

ince topuklarla yapılan
danstan izler | Imprint
on tarpaper through
dancing with stiletto
heels
90 x 90 cm

15 **Nevin Aladağ**
Raise the Roof, Stiletto,
On & On (2:32 dk | min)
2007
Katranlı kâğıt üzerinde
ince topuklarla yapılan
danstan izler | Imprint
on tarpaper through
dancing with stiletto
heels
90 x 90 cm

16 **Amikam Toren**
Basit Kırıklar II | Simple
Fractions II
1975
Cam, epoksi reçine,
raf, çerçevesiz desen |
Glass, epoxy resin, shelf,
framed drawing
Heykel | Sculpture:
22 x 7 x 7 cm
Desen | Drawing:
36 x 40,5 cm

17 **Vlatka Horvat**
Çerçeve Resim (Boş
Bant Ruloları) | Frame
Painting (Tape Spindles)
2013
Ahşap çerçeve, mukav-
vadan boş bant ruloları
| Wooden frame, card-
board spindles
60 x 60 x 5 cm

18 **Vlatka Horvat**
Çerçeve Resim (Sünger
Şeritleri) | Frame
Painting (Foam Strips)
2013
Ahşap çerçeve, yüksek
yoğunluklu gri sünger
| Wooden frame, high
density grey foam
40 x 40 x 3,5 cm

19 **Igor Kopystiansky**
Onarılmış Resim |
Restored Painting*
1990
Tuval kasnağı üzerine
karışık teknik | Mixed
media on stretcher
65 x 50 x 3 cm

20 **Leylâ Gediz**
İsimsiz (Kutular) |
Untitled (Boxes)
2016
MDF üzerine yağlıboya |
Oil on MDF
60 x 60 x 4 cm

21 **Leylâ Gediz**
Kırık | Broken
2016
Tuval üzerine yağlıboya
| Oil on canvas
38 x 60 x 4 cm

22 **Milan Knížák**
Kırık Müzik |
Broken Music*
1985-1988
Haç şeklinde kesilmiş
plak | Record cut in the
shape of a cross
26 x 27 cm

23 **Milan Knížák**
Kırık Müzik |
Broken Music*
1985-1988
7 çengelli iğne takılmış
plak | Record with 7
safety pins
30 cm (çap | diameter)

24 **Lene Adler Petersen**
Temizlik | Cleaning Up
1990
Kâğıt üzerine, Avedore
Enerji Santrali'nden
kömür tozu ve yosun |
Coal dust and seaweed
from Avedore Power
Station on paper
107 x 157 x 3 cm
(çerçevesiz | framed)

25 **Elmas Deniz**
Sümerbank
2012
Naylon poşet üzerine
pamuklu ip | Cotton
thread on nylon bag
50 x 40 cm

26 **Elisabetta Di Maggio**
İsimsiz | Untitled
2010
3 adet üfleme cam
bardak ve gül dikenleri
| 3 blown glasses and
rose thorns
Yükseklik | Height: 9 cm
(her biri | each)

27 **Anetta Mona Chişa &
Lucia Tkáčová**
Elimizdeki Şeyler |
Things in Our Hands
2015
Renkli fotoğraf | Colour
photograph
32,5 x 42,5 cm
(çerçevesiz | framed)
Ed. 1/15

28 **Akram Zaatarı**
Balıkçı Teknelerinin
Üzerinde Poz Veren
Erkekler ve Kadınlar |
Men and Women Posing
on Fishing Boats
2006
Lifli kâğıt üzerine gümüş
baskı | Silver prints on
fibre-base paper
7 parça | pieces;
46 x 36 x 3,5 cm
(her biri, çerçevesiz |
each, framed)

29 **Sarkis**
Başlangıçta, Kırmızı
Kare Maleviç | In the
Beginning, Red Square
Malevich
1.11.2010
Video (renkli | colour)
4'42"
Ed. 2/4

30 **Osman Dinç**
Otuz Üç Fotoğrafla
Heykelin Anlatımı |
The Telling of Sculpture
Through Thirty-Three
Photographs
1986
Arjantik fotoğraf |
Argentian photograph
33 parça | pieces;
32 x 42 cm
(her biri, çerçevesiz |
each, framed)

31 **Franz Erhard Walther**
Eylem Yolu #7 |
Action Path #7
1996-2003
Boyanmış pamuklu
kumaş | Dyed cotton
100,5 x 95 cm
(bekleme durumu |
storage situation)
720 x 100,5 cm
(eylem durumu | action
situation)

ELMAS DENİZ

Sümerbank, 2012

Sümerbank, Elmas Deniz'in annesine ait eşyalar arasında bulunduğu ve artık faaliyette olmayan Sümerbank mağazalarının markasını taşıyan bir plastik torbadan yola çıkar. Gündelik hayata dair bu buluntu nesneyi bir süre çanta olarak kullanan Deniz, böylelikle onu yeniden dolaşıma sokmuş olur. Kullanıma bağlı olarak aşınıp yırtılan bu torbayı sanatçı daha sonra dikiş izleri görünecek şekilde diker. Yapıta dönüşen onarılmış nesne, zamanın ve sanatçının ortaya koyduğu eylemin izlerini taşır.

Sümerbank, 2012

Sümerbank, 2012

Sümerbank takes its impetus from a plastic bag bearing the brand of the now-defunct Sümerbank stores, which the artist found among her mother's belongings. Deniz used this found object from daily life as a handbag for a certain period of time, thus making it functional again. Later, as the bag got worn and ragged due to extensive use, the artist sewed it up with visible stitches. Transformed into an artwork, the repaired object reflects the physical marks of time, and the actions realised by the artist.

FRANZ ERHARD WALTHER

Eylem Yolu #7 | Action Path #7, 1996-2003

Eylem Yolu #7, 1996-2003

Eylem Yolu #7, Franz Erhard Walther'in 1996-2003 yılları arasında ürettiği elli üç heykelden oluşan aynı isimli serinin yedinci eseridir. Bu performatif heykel, sanatçının talimatları doğrultusunda ve belli bir hareket yelpazesi içinde katılımcılar tarafından eyleme dönüştürülebilir. Walther'in eyleme dayalı diğer tüm nesnelere gibi kapalı (bekleme durumunda) veya açık bir şekilde (eylem durumunda) sergilenenebilir. Kapalı sergilendiğinde bir metrekarelik bir alanı kaplayan heykel, açıldığında on bir metreye ulaşabilen bir uzunluğa sahiptir. Yapıta eşlik eden video, sanatçının yönergesi doğrultusunda Arter çalışanları tarafından ortaya konan eylem ve hareketleri belgeler.

Action Path #7, 1996-2003

Action Path #7 is the seventh work of the same-titled series consisting of fifty-three sculptures created by Franz Erhard Walther between 1996 and 2003. The participants can enact the performative sculpture by following the artist's instructions within a certain range of movement. As is the case with all other Walther's objects based on action, the work can be displayed either in a closed (storage situation) or open manner (action situation). While the sculpture takes up an area of one square metre in storage, it can reach a length of up to eleven metres in an action situation. The video which accompanies the work documents the actions and movements performed by staff members of Arter in accordance with the artist's instructions.

NEVIN ALADAĞ

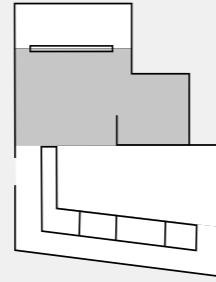
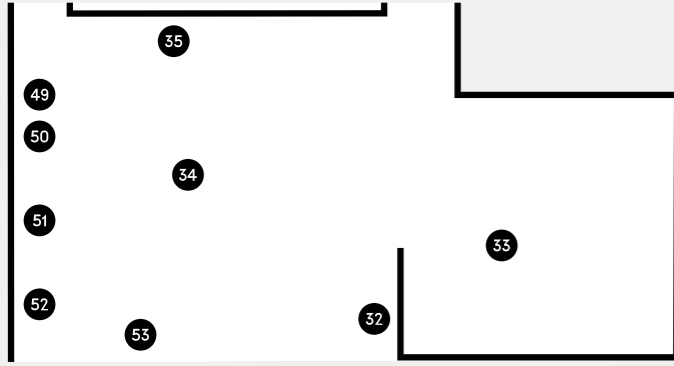
Raise the Roof, Stiletto, I Really Had Enough (3:52 dk | min), 2007
Raise the Roof, Lucky in Vichy (5:42 dk | min), 2007
Raise the Roof, On & On (2:32 dk | min), 2007

Kare biçiminde katranlı yüzeylerden oluşan bu üç eser, Nevin Aladağ'ın kendilerini dans etme biçimleri aracılığıyla ifade eden kadınlarla gerçekleştirdiği bir performansın kalıntılarıdır. Kadınlar küçük birer dans pisti işlevi gören bu yüzeyler üzerinde, kulaklıkla dinledikleri pop müzik parçaları eşliğinde dans ederler. Yüzeyin ayak-kabıların topukları tarafından aşındırılması, eylemin maddi bir boyut kazandırır. Performansla aynı ismi taşıyan video, bir binanın çatısında gerçekleşen bu eylemi kayıt altına alır.

Consisting of tar-covered square surfaces, these three works by Nevin Aladağ are remnants of a performance the artist carried out along with women who expressed themselves with their very own dance style. The women dance to the pop music they listen to through headphones on top of these surfaces which serve as small dance floors. The surfaces are marked by the heels of their shoes, adding a material dimension to the action through the traces of dance and music. The video bearing the same title with the performance records this action that took place on the roof of a building.

Raise the Roof, 2007
Video kareleri | Video stills

- 32 Meriç Algün**
Sonsuzluk ve Sınırsızlık | Eternity and Infinity, 2013
2 video | videos (renkli, sessiz | colour, silent)
2 adet kentya palmiyesi | 2 kentia palms
11'34"
12'19"
- 33 Ken Unsworth**
Yumuşak Adımlar | Tread Softly*
1987
Metal, ahşap, 4 adet şişe, 2 adet fener, ses | Metal, wood, 4 bottles, 2 torches, sound
244 x 272 x 272 cm
- 34 Alicja Kwade**
Başlangıca 1979 Litre | 1979 Litres to the Beginning
2010
2.240 kg ağırlığında, etiketleriyle beraber toz haline getirilmiş şampanya şişesi | 2,240 kg empty champagne glass bottles with labels, pulverized
Yaklaşık | Approx.
267 cm (çap | diameter)
- 35 Ali Kazma**
O.K.
2010
7 kanallı video yerleş-tirmesi (renkli, sesli) | 7-channel video installation (colour, sound)
10'
Ed. 1/5 + 2 AP
- 49 Ludwig Gosewitz**
3 Atımlık Metin | 3 Throw-texts*
1966
Plastik üzerine Letraset, ayna | Letraset on plastic, mirror
3 parça | pieces;
32 x 32 x 1,5 cm
(her biri | each)
- 50 Karin Sander**
Postalanmış Resim 3, Berlin - Madrid - Berlin - Düsseldorf - Berlin - Münih - Siegen - Berlin - Madrid | Mailed Painting 3, Berlin - Madrid - Berlin - Düsseldorf - Berlin - Munich - Siegen - Berlin - Madrid
2005
- 51 Francis Alÿs**
Gece Devriyesi | The Nightwatch
2004
Video (renkli, sessiz | colour, silent)
17'30"
Ed. 10/10 + 2 AP + 1 EC
- 52 Stanley Brouwn**
Bu Taraftan Brouwn | This Way Brouwn*
1969
5 adet siyah-beyaz fotoğraf | 5 black and white photographs
61,3 x 86,3 cm
(her biri, çerçeveli | each, framed)
- 53 Elina Brotherus**
Ayna | Mirror
2001
Video (renkli, sessiz | colour, silent)
2'25"
Ed. 3/3 + 1 AP
- Standart ölçüde gerilmiş tuval, beyaz astar | Stretched canvas in standard size, white universal primer
40 x 30 cm

LUDWIG GOSEWITZ

3 Atımlık Metin, 1966

Dil etrafında temellenen çalışmaları ve görsel şiirleriyle tanınan Ludwig Gosewitz, bu performatif eserinde dili rastlantısallıkla buluşturur. İzleyicilerin katılımıyla şekillenen şiirler, plastik pullar üzerine yazılı kelimelerin birer zar gibi atılması sonucu üretilmiş, sonra da ahşap bir yüzeye sabitlenmiştir. Gosewitz'in *Atımlık Metin*'leri kelime türetme ve bozma eylemlerine odaklanırken dilin imgesel boyutunu da ortaya çıkarır.

3 Throw-texts, 1966

Renowned for his works on language and visual poetry, Ludwig Gosewitz connects language with randomness in his performative work. Formed through the engagement of the audience, the poems were created by throwing words written on plastic pieces as one would throw a dice, and then fixing these onto a wooden surface. Gosewitz's *Throw-texts* focuses on the act of composing and disassembling words, thereby highlighting the semiotic aspect of language.

3 Atımlık Metin | 3 Throw-texts, 1966

←

Bu Taraftan Brouwn | This Way Brouwn, 1969

↓

STANLEY BROUWN

Bu Taraftan Brouwn, 1969

Bu Taraftan Brouwn, Stanley Brouwn'ın 1960'larda ürettiğine başladığı aynı isimli performatif serisinin devamı niteliğindedir. Pratiğinde rota belirleme, adım sayma, mesafe alma ve iz bırakma eylemlerine odaklanan Brouwn, sokakta yürürken karşısına çıkan tanımadığı kişilere A noktasından B noktasına gidebilmek için yol sorar ve onlardan birer kâğıt parçasına tarif ettikleri güzergâhın haritasını çizmelerini ister. Bu kâğıtlara eşlik eden fotoğraflar, kameranın nesnel görüş açısının yanı sıra sanatçının başkaları tarafından verilen talimatları takip ederek izlediği öznel yolları da belgeler.

This Way Brouwn, 1969

This Way Brouwn is a continuation of the performative series initiated by Stanley Brouwn in the 1960s under the same title. Concentrating his artistic practice on the act of setting a course, counting steps, covering distances and leaving traces, Brouwn asked strangers he encountered on the street the route he could take from a point A to B, and requested them to draw on a piece of paper the itinerary they described. The photographs accompanying these papers document the individual paths the artist follows in accordance with the instructions given by others, along with the objective viewpoint of the camera.

KARIN SANDER

Postalanmış Resim 3, Berlin - Madrid - Berlin - Düsseldorf - Berlin - Münih - Siegen - Berlin - Madrid, 2005

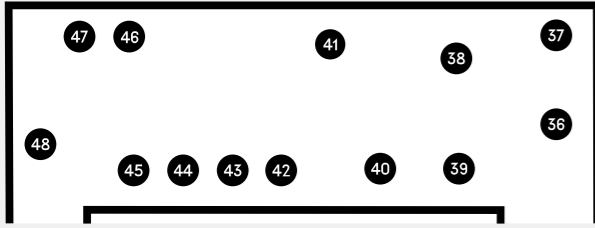
2004'ten bu yana devam eden *Postalanmış Resimler* isimli seride Karin Sander, çeşitli sanat kurumlarına herhangi bir koruması olmayan, paketlenmemiş ve standart ölçüde gerilmiş beyaz astarlı tuvaler gönderir. Bu yolculuk süresince tuvalerin yüzeyine pul ve adres etiketi gibi posta malzemeleri ve yolculuğun izleri eklenir. Tuvalin ön ve arka tarafında bir araya gelen malzemeler görsel bir kompozisyon oluşturmakla birlikte mesafeye ve yolculuğa da işaret eder. Bir açık yapıt tuvale yolculuk süresince yeni izler ve katmanlar eklenir.

Postalanmış Resim 3, Berlin - Madrid - Berlin - Düsseldorf - Berlin - Münih - Siegen - Berlin - Madrid | Mailed Painting 3, Berlin - Madrid - Berlin - Düsseldorf - Berlin - Munich - Siegen - Berlin - Madrid, 2005

Mailed Painting 3, Berlin - Madrid - Berlin - Düsseldorf - Berlin - Munich - Siegen - Berlin - Madrid, 2005

As part of her ongoing series *Mailed Paintings* since 2004, Karin Sander mailed stretched white primed canvases in standard size to various art institutions without providing any protection or packaging. Different types of postal material such as stamps, address labels are placed upon the canvases as they travel and they collect traces of their journey. The collected material on both sides of the canvas not only constitute a visual composition by post offices, but also indicates the distances of its journey. Along all these journeys, new marks and layers build up on the canvas which can be approached as an open work of art.

36 **Sophie Calle**
Mutsuzluğa Kadar Say,
90. Gün (*Şahane Acı*
serisinden) | Count Up
to Unhappiness, Day 90
(from the series
Exquisite Pain)
1984-2003
2 adet bez panel üze-
rine işlenmiş metin ve
2 adet renkli fotoğraf
| 2 cloth panels with
embroidered text and
2 colour photographs
194 x 130 cm
Metin panelleri | Text
panels: 134 x 62 cm
(her biri, çerçevesiz |
each, framed)
Fotoğraflar | Photo-
graphs: 50 x 62 cm
(her biri, çerçevesiz |
each, framed)
Ed. 2/3 + 1 AP

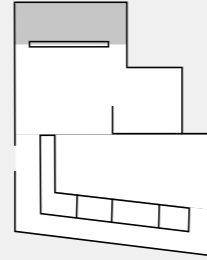
37 **Ceal Floyer**
Sır | Secret
2009
2 adet megafon |
2 megaphones
47,5 x 16 x 16 cm
Ed. 1/3 + 2 AP

38 **Geta Brătescu**
Çizgi | The Line
2014
Video (renkli, sesli |
colour, sound)
Görüntü, ses, kurgu |
Image, sound, editing:
Ştefan Sava
14'50"
Ed. 1/5 + 2 AP

39 **Rebecca Horn**
Parmak Eldivenleri |
Finger Gloves
1972
Video (renkli, sesli |
colour, sound)
5'4"
Video-Forum
Koleksiyonu | Collection,
Neuer Berliner
Kunstverein (n.b.k.)

40 **Rebecca Horn**
Parmak Eldivenleri |
Finger Gloves*
1973
Balsa ahşabı, siyah
kumaş | Balsa wood,
black fabric
Uzunluk | Length: 90 cm
Ed. 10 + 3 AP

41 **Mehtap Baydu**
Koza | Cocoon
2015

42 **Didem Erk**
Suç ve Ceza (*Siyah İplik*
serisinden) | Crime and
Punishment (from the
series *Black Thread*)
2017
Kitap üzerine siyah iplik
| Black thread on book
14 x 21 x 14 cm

43 **Didem Erk**
Çile | Skein
2012-2018
Gazete kupürleri |
Newspaper texts

44 **Didem Erk**
Sanki Anılarımı Yiyorum
| I Feel I Am Eating My
Memories
2012-2018
Çiğnenmiş kitap
sayfaları | Chewed book
pages

45 **Didem Erk**
Yüzyılın Sonu
(*Monologdan Hiç*
Çıkabiliyor Muyuz?
serisinden) | End of the
Century (from the series
Do We Ever Get Out of
the Monologue?)
2017, Kitap, elle yazılmış
metin | Book, hand-
written text
23,5 x 19 cm

46 **Gökçen Dilek Acay**
DNA'yı Şekillendirmek |
Shaping DNA
2013
Kâğıt üzerine saç |
Hair on paper
32,5 x 35,5 cm
(çerçevesiz | framed)

47 **Gökçen Dilek Acay**
DNA'yı Şekillendirmek |
Shaping DNA
2013
Kâğıt üzerine saç |
Hair on paper
32,5 x 35,5 cm
(çerçevesiz | framed)

48 **Vito Acconci**
Damgalar | Trademarks
1970, Mukavva üzerine,
5 çerçeve içine yerleş-
tirilmiş siyah-beyaz
fotoğraflar, daktiloyle
ve elle üzerine yazılmış
kâğıtlar, değmeli baskı
ve kitap sayfası | Black
and white photographs,
typewritten and hand-
written sheets, contact
printing and book page
mounted on cardboard,
in 5 frames
87,8 x 250,5 cm

MEHTAP BAYDU

Koza, 2015

Bir video performans olarak kurgulanan eser, Mehtap Baydu'nun gündelik hayat deneyimleri çerçevesinde etkileşimde bulunduğu otuz üç erkeğin gömleklerini kullanarak yaptığı ve kendi çıplak bedeni etrafına ördüğü kozayı merkezine alır. Önce gömleklerin sahiplerinin fotoğraflarını çeken Baydu, sonra bu gömleklerden elde ettiği şeritlerle kendine bir koza örmek için Almanya'nın Kassel kentindeki documenta-Halle'nin boş mekânına yerleşir. On sekiz gün boyunca seyircisiz gerçekleşen bu performansa M. Uwe Kroll ve Christoph Neugebauer tarafından alınan video kaydı, sanatçının çektiği fotoğraflar ve ürettiği koza tanıklık eder.

Cocoon, 2015

Envisioned as a video performance, the work centres on the cocoon Mehtap Baydu has knitted around her naked body using the shirts of thirty-three men with whom she interacted on a daily basis. Baydu took photos of the male owners of the shirts preceding the performance, then secluded herself in the spare space of documenta-Halle in Kassel, Germany to knit herself a cocoon with the strips she cut from these shirts. Realised without the presence of an audience in eighteen days, the performance is testified by M. Uwe Kroll and Christoph Neugebauer's video footage, the artist's photographs and the cocoon she has produced.

Koza | Cocoon, 2015

REBECCA HORN

Parmak Eldivenleri, 1973

Parmak Eldivenleri, Rebecca Horn'un beden ile uzam arasındaki ilişkiyi sorgulamak üzere ürettiği, protez işlevi gören nesnelere biridir. Sanatçının siyah kumaş ve ahşap kullanarak tasarladığı bu hafif eldivenlerin parmaklarının her biri birer metre uzunluğundadır. Bileğe tutturulan eldivenler, kullanıcının belli bir mesafeden nesnelere, yüzeylere ve diğer bedenlere dokunmasını sağlar. Esere eşlik eden video, 1973 yılında Rebecca Horn'un bu eldivenleri giyerek kapalı bir mekânda gerçekleştirdiği performansı belgeler.

Finger Gloves, 1973

Finger Gloves is among the prosthetic objects Rebecca Horn created to explore the relationship between body and space. Each finger of the gloves designed by the artist using black cloth and wood is one-metre long. Attached to the wrist, the gloves allow the user to touch objects, surfaces and other bodies from a certain distance. The video that accompanies the work documents the performance delivered by Rebecca Horn wearing these gloves in an indoor space in 1973.

Parmak Eldivenleri | Finger Gloves, 1973

DİDEM ERK

Suç ve Ceza
(*Siyah İplik* serisinden),
2017

F.M. Dostoyevski'nin *Suç ve Ceza* adlı romanının 1993 yılında Nesrin Altınova'nın Türkçe çevirisiyle yayımlanan edisyonuna müdahale eden bu eser, Didem Erk'in tarih boyunca sansüre uğramış kitapları kullanarak 2015 yılından bu yana sürdürdüğü performans dizisinin bir parçası olarak üretilmiştir. Kelimeleri dikerek üzerlerini siyah bir şeritle kapayan sanatçı böylelikle kitabı okunamaz hale getirir ve aynı zamanda kelimelerin görsel yönüne vurgu yapar. Sanatçının kelimeleri sütür tekniğiyle dikme eylemi şifa vermeyi anımsatır. Hem görünür hem de okunaksız hale gelen kelimeler bu eylem yoluyla birbirine bağlanır.

Crime and Punishment
(from the series *Black Thread*),
2017

Altering an edition of F.M. Dostoyevsky's novel *Crime and Punishment's* Turkish translation by Nesrin Altınova published in 1993, the work has been produced as part of Didem Erk's performance series on books censored throughout history, that has been ongoing since 2015. The artist sews over the words, covering them with black thread, thus rendering the book illegible and also emphasising the visual aspect of the words. The artist's act of sewing over the words using the suturing technique also evokes the curing process. The words which simultaneously become visible and illegible are connected together through this action.

Suç ve Ceza (*Siyah İplik* serisinden) | Crime and Punishment
(from the series *Black Thread*), 2017

Çile, 2012-2018

2010'da gerçekleştirdiği *Çile* isimli mekâna özgü yerleştirme için sanatçı, gazete kupürlerinden kestiği cümleleri yan yana yapıştırarak mekânın duvarlarına tek bir şerit boyunca yerleştirir. Daha sonra bu cümle şeritlerini çilelere dönüştüren Didem Erk onları okunamaz hale getirir.

Çile | Skein, 2012-2018

Skein, 2012-2018

Didem Erk cut out sentences from newspaper articles and rearranged them to form a single thread on the walls of the space for her site-specific installation *Skein* (2010). The artist later transformed these threads of sentences into skeins, rendering them illegible.

Sanki Anılarımı Yiyorum,
2012-2018

Didem Erk, *Muhafaza I* isimli 2011 tarihli performans sırasında Arap ve Kiril alfabeleriyle yazılmış, aralarında Ermenice ve İbranice de yer aldığı farklı dillerdeki ikinci el kitapların sayfalarını ağzına alarak çiğner. Bu eylem neticesinde kitaplar okunamaz hale gelir. Performanstan geriye kalan, sanatçının çiğneyip tükürdükten sonra muhafaza ettiği atıklardır.

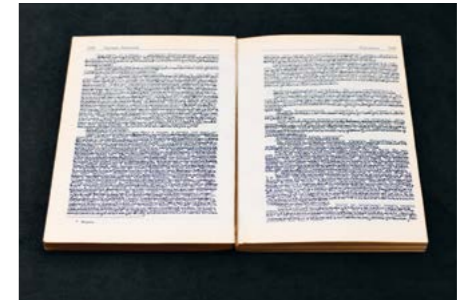
Sanki Anılarımı Yiyorum | I Feel I am Eating
Memories, 2012-2018

I Feel I Am Eating My Memories,
2012-2018

During her performance *Conserve I* (2011), the artist chewed pages from second-hand books in different languages, including Armenian and Hebrew, written with the Arabic and Cyrillic alphabets. The act of chewing renders the books illegible. The remainder of the performance is the unusable by-products chewed and spat out, and later preserved by the artist.

Yüzyılın Sonu
(*Monologdan Hiç Çıkabiliyor Muyuz?*
serisinden), 2017

2016'dan bu yana gerçekleştirdiği performanslar aracılığıyla hafızanın performatif boyutunu irdelleyen Didem Erk, geçmişte farklı gerçeklerle sansüre uğramış kitapların satır aralarına edebiyatta kullanılan bilinç akışı tekniğiyle yazarak zihninden geçenleri dışavurur. Kelimeler arasındaki boşlukları ve noktalama işaretlerini devre dışı bırakarak kalemi bir uzva dönüştürür. Böylece belleği otosansürden uzak bir şekilde kayıt altına alır. *Monologdan Hiç Çıkabiliyor Muyuz?* başlıklı serisine ait olan bu kitap, Sovyetler Birliği döneminde sansürlenmiş *End of the Century* (Yüzyılın Sonu) adlı bir almanaktır.

Yüzyılın Sonu (*Monologdan Hiç Çıkabiliyor Muyuz?*
serisinden) | End of the Century (from the series *Do We Ever Get Out of the Monologue?*), 2017

End of the Century
(from the series *Do We Ever Get Out of the Monologue?*), 2017

Didem Erk has been exploring the performative aspect of memory through her performances since 2016. Using books censored in the past for different reasons, she scribbles down the thoughts flowing through her mind by employing the stream of consciousness technique used in literature. She transforms the pen into a limb by eliminating the spaces between words and punctuation marks, and thus registers memory without indulging in self-censorship. This book, which belongs to the series *Do We Ever Get Out of the Monologue?* is an almanac titled *End of the Century* censored during the Soviet era.

Tüm fotoğraflar | All photos: Hadiye Cangökçe

Gökçen Dilek Acay, Vito Acconci,
Nevin Aladağ, Meriç Algün, Francis Alÿs,
Mehtap Baydu, Yto Barrada, Joseph
Beuys, Geta Brătescu, George Brecht,
Elina Brotherus, Stanley Broun, Sophie
Calle, Anetta Mona Chişa & Lucia
Tkáčová, Henning Christiansen, Elmas
Deniz, Elisabetta Di Maggio, Osman Dinç,
Didem Erk, Ceal Foyer, Leylâ Gediz,
Ludwig Gosewitz, Rebecca Horn, Vlatka
Horvat, Allan Kaprow, Ali Kazma, Milan
Knížák, Daniel Knorr, Július Koller, Igor
Kopystiansky, Alicja Kwade, Lene Adler
Petersen, Sigmar Polke, Karin Sander,
Sarkis, Roman Signer, Amikam Toren, Ken
Unsworth, Franz Erhard Walther, Anne
Wenzel, Akram Zaatari